

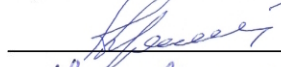
МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ
Дніпровський інститут

Затверджую:

Директор Дніпровського інституту

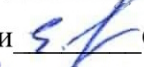
ПрАТ «ВНЗ «МАУП»

 Анатолій КРИВОНОС
“ 18 ” квітня 20 22р.

Схвалено на засіданні

кафедри ПСИХОЛОГІЇ

Протокол № 8

Зав. кафедри Євген ШАНТИР
“ 12 ” квітня 20 22р

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Актуальні проблеми медичної психології

Спеціальності	<u>053 «Психологія»</u> (шифр і назва спеціальності)
освітнього рівня	<u>другий (магістерський) рівень</u> (назва освітнього рівня, ОКР)
освітньої програми:	<u>053 «Психологія»</u> (шифр і назва освітньої програми)

Дніпро МАУП 2022

Розробник (-и) си­ла­бу­су на­в­чаль­ної дис­ци­плі­ни:

Шан­тир Є.Є., кан­ди­дат медич­них наук, про­фе­сор пси­хо­ло­гії

Вик­ла­дач:

Шан­тир Є.Є., кан­ди­дат медич­них наук, про­фе­сор пси­хо­ло­гії

Си­ла­бус роз­гля­ну­то і за­твер­д­же­но на за­сідан­ні ка­фе­дри Пси­хо­ло­гії

Про­то­кол від ____ . №

Заві­ду­вач ка­фе­дри Пси­хо­ло­гії *Шан­тир Є.Є., кан­ди­дат медич­них наук, про­фе­сор пси­хо­ло­гії* Дні­про­всь­ко­го ін­сти­ту­ту МАУП

_____
(під­пис)

Си­ла­бус по­год­же­но з _____ га­ран­том (керів­ником) _____ освіт­ньої про­гра­ми **053 «Пси­хо­ло­гія»**

Каню­ка Га­ли­на Сте­панів­на – кан­ди­дат пси­хо­ло­гіч­них наук, до­цент ка­фе­дри пси­хо­ло­гії Дні­про­всь­ко­го ін­сти­ту­ту ПрАТ «ВНЗ «МАУП»

_____
(під­пис)

_____. _____. 20__р.

Керів­ник (га­рант) освіт­ньої про­гра­ми *Каню­ка Га­ли­на Сте­панів­на* – кан­ди­дат пси­хо­ло­гіч­них наук, до­цент ка­фе­дри пси­хо­ло­гії Дні­про­всь­ко­го ін­сти­ту­ту ПрАТ «ВНЗ «МАУП»

_____
(під­пис)

Си­ла­бус пе­ре­ві­ре­но

_____. _____. 20__р.

Зас­ту­п­ник ди­рек­то­ра ПБ
(під­пис)

Про­лон­го­ва­но:

на 20 /20 н.р. (____), « ____ » 20__ р., про­то­кол №____
(під­пис) (ПБ)

на 20 /20 н.р. (____), « ____ » 20__ р., про­то­кол №____
(під­пис) (ПБ)

на 20 /20 н.р. (____), « ____ » 20__ р., про­то­кол №____
(під­пис) (ПБ)

на 20 /20 н.р. (____), « ____ » 20__ р., про­то­кол №____

Си­ла­бус ку­ре­су:

Актуальні проблеми медичної психології

Ступінь вищої освіти:	Магістр
Спеціальність:	053 Психологія
Рік підготовки:	I
Семестр викладання:	II
Кількість кредитів ЄКТС:	5.0
Мова(-и) викладання:	українська
Вид семестрового контролю	Екзамен, КСР

Автор курсу та лектор:

к. мед. наук Шантир Євген Євгенович

вчений ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я та по-батькові

доцент кафедри психології

посада

shantyr88@outlook.com

електронна адреса

+38-097-026-62-88

телефон

Viber за номером
телефону

месенджер

Понеділок, середа о 14:00

консультації

Анотація навчального курсу

Цілі вивчення курсу:

Мета і завдання навчальної дисципліни забезпечити професійну компетентність майбутніх практичних і медичних психологів шляхом глибокого оволодіння знаннями з питань генези, розвитку та структури розладів психічних функцій, а також сформувати уміння та навички щодо діагностики розладів вищих психічних функцій та їх відновлення. Зміст програми відповідає нормативним вимогам підготовки фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавр і спеціаліст медичної психології.

Метою самостійної роботи за дисципліною є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у час, вільний від обов'язкових навчальних занять, без участі викладача; розвиток творчих здібностей та активізація розумової діяльності студентів; формування в студентів потреби безперервного самостійного поповнення знань; розвиток морально-вольових зусиль; поглиблення, узагальнення та закріплення знань, які студенти отримують у процесі навчання, а також застосування цих знань на практиці.

Результати навчання:

Знання:

- категоріально-понятійний апарат медицини і психології;
- симптоми і синдроми різних видів патології і пороків розвитку;
- суб'єктивні та об'єктивні прояви психологічних проблем, субклінічних хворобливих станів і захворювань;
- методи проведення клінічної /психологічної діагностики пацієнта для встановлення клінічного/ патопсихологічного (феноменологічного, реєстр-синдром) та інтерпретації його результатів;

- методи психологічного дослідження та аналіз, систематизації, оцінки психометричних і психодіагностичних методик, формулювання аргументованих висновків і рекомендацій;
- дійсний і надійний психодіагностичний інструментарій;
- вікові, гендерні, культурні, особистісні та інші індивідуальні особливості пацієнта

Вміння:

- самостійно збирати і критично обробляти, аналізувати та узагальнювати медичну і психологічну інформацію з різних джерел ;
- самостійно планувати, організовувати і здійснювати психологічне дослідження, використовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій, аналізувати і систематизувати отримані результати, формулювати аргументовані висновки і рекомендації ;
- визначати обсяг, порядок і характер заходів надання медичної, психологічної (медико- психологічної) допомоги, з використанням інноваційних технологій в процесі медичної та психологічної допомоги, складати і реалізовувати план консультативного процесу, враховувати вікові, гендерні, культурні, особистісні та інші індивідуальні особливості пацієнта при обранні засобів і методів медичної та психологічної допомоги;
- здійснювати практичну діяльність (лікувальну, психологічну, тренінгову, психотерапевтичну, консультаційну, психодіагностичну і іншу в залежності від спеціалізації) з використанням науково верифікованих методів і технік, використання моно- і комбінованих схем комплексного лікування із застосуванням медикаментозної терапії ;
- встановлювати психологічний контакт і з пацієнтом, вміння організовувати та надавати психологічну допомогу (індивідуальну і групову), опановувати і практично використовувати методи психологічного і психотерапевтичного впливу, навички виконання медичних маніпуляцій.

Передумови до початку вивчення:

Для засвоєння дисципліни повинні бути знання з: «Загальна психологія», «Психологія особистості», «Диференційна психологія», «Психодіагностика».

Мета курсу (набуті компетентності)

Мета викладання дисципліни полягає у оволодінні знаннями та вміннями що застосовують у напрямках у психології та які використовуються в якості єдиного методу вивчення психіки спостереження суб'єкта за змістом і актами власної свідомості.

Вивчення даного навчального курсу призначене для формування, удосконалення та розвитку у здобувача вищої освіти наступних компетентностей:

ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК2. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми

ЗК6. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК7. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо

ЗК9. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

СК1. Здатність здійснювати теоретичний, методологічний та емпіричний аналіз актуальних і та / або практики.

СК2. Здатність самостійно планувати, організовувати та здійснювати психологічне дослідження новизни та / або практичної значущості.

СК3. Здатність обирати і застосувати валідні та надійні методи наукового дослідження та/або практичної діяльності.

СК4. Здатність здійснювати практичну діяльність (тренінгову, психотерапевтичну, консультативну іншу залежно від спеціалізації) з використанням науково верифікованих методів та технік.

СК5. Здатність організовувати та реалізовувати просвітницьку та освітню діяльність для галузі психології.

СК7. Здатність приймати фахові рішення у складних і непередбачуваних умовах, адаптуватися до професійної діяльності.

СК8. Здатність оцінювати межі власної фахової компетентності та підвищувати професійну

СК9. Здатність дотримуватися у фаховій діяльності норм професійної етики та керуватися цінностями.

СК11. Здатність розробляти та впроваджувати інноваційні методи психологічної допомоги клієнтам у складних життєвих ситуаціях.

Що забезпечується досягненням наступних програмних результатів навчання:

ПР1. Здійснювати пошук, опрацювання та аналіз професійно важливих знань із різних джерел із використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій.

ПР2. Вміти організовувати та проводити психологічне дослідження із застосуванням валідних та надійних методів.

ПР3. Узагальнювати емпіричні дані та формулювати теоретичні висновки.

ПР4. Робити психологічний прогноз щодо розвитку особистості, груп, організацій.

ПР5. Розробляти програми психологічних інтервенцій (тренінг, психотерапія, консультування тощо), провадити їх в індивідуальній та груповій роботі, оцінювати якість.

ПР6. Розробляти просвітницькі матеріали та освітні програми, впроваджувати їх, отримувати зворотній зв'язок, оцінювати якість.

ПР8. Оцінювати ступінь складності завдань діяльності та приймати рішення про звернення за допомогою або підвищення кваліфікації.

ПР10. Узагальнювати результати власних наукових досліджень у формі наукових звітів різних форм (тез, статей, доповідей, презентацій).

ПР12. Здійснювати аналітичний пошук відповідної до сформульованої проблеми наукової інформації та оцінювати її за критеріями адекватності.

ПР13. Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності.

Структура курсу

№	Тема	Годин и (Л/ПЗ)	Інструменти і завдання
1.	Залежність і віктимологія. Особливості психопатологічних змін у пацієнтів з залежними станами. Динаміка психопатологічних змін у пацієнтів, залежних від ПАР. Залежність від азартних ігор.	денна 4/4 заочна 1/1	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання
2.	Співзалежність. Умови виникнення співзалежності. Характеристика функціональної сім'ї. Типи відносин в сім'ї. Подібність залежності і співзалежності.	денна 6/6 заочна 1/1	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання
3.	Психосоматика , психопрофілактика та психогігієна. Актуальність проблеми. Визначення понять "віктимологія", "насильство". Фактори	денна 6/6	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання

№	Тема	Годин и (Л/ПЗ)	Інструменти і завдання
	виникнення насильства. Психологія жертви	заочна 1/0	
4.	Психосоматичні розлади Психопатологічні зміни у пацієнтів з психосоматичними розладами. Функціональні розлади серцево-судинної діяльності. Функціональні порушення шлунково-кишкового діяльності.	денна 6/6 заочна 1/1	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання
5.	Психопрофілактика і психогігієна. Актуальність психогігієни для сучасної людини. Визначення поняття "стресу". Умови виникнення стресу. Умови запобігання стресу. Структура створення власної системи психогігієни.	денна 6/6 заочна 1/0	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання
6.	Поняття псевдоневрологічних розладів . Функціональні розлади, урологічні порушення, психогенні сексуальні розлади, психогенні шкіряні розлади.	денна 6/6 заочна 1/1	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання

Рекомендована література

1. Вітенко І.С. Медична психологія : підручник для студентів вищих мед.навч. закладів IV рівня акредитації / І.С. Вітенко. - К. : Здоров'я , 2007. - 208 с.
2. Волошин П.В. Принципи медико-психологічної реабілітації осіб, які постраждали під час виконання службових обов'язків в Україні / П.В. Волошин, Н.О. Марута, Л.Ф. Шестопалова, І.В. Лінський //Український вісник психоневрології. – 2015. – Т. 23, вип.2 (83). – С. 105.
3. Волошин П.В. Стратегія охорони психічного здоров'я населення України: сучасні можливості та перешкоди / П.В. Волошин, Н.О. Марута // Український вісник психоневрології. – 2015. – Т. 23, вип. 1 (82). – С. 5 – 11.
4. Медична психологія : державний національний підручник / І.Д. Спіріна, І.С. Вітенко, О.К. Напрєєнко [та ін.]. – Дніпропетровськ : Ліра, 2012. – 442 с.
5. Медична психологія : підручник / С.Д. Максименко, Я.В. Цехмістер, І.А. Коваль, К.С. Максименко ; за загальною ред. С.Д. Максименка. – 2-е вид. – К. :Слово, 2014. – 516 с.
: іл.
6. Медична психологія: держ. нац. підруч.: підруч. для студентів ВНЗ ВМНЗ IV рівня акредитації МОЗ України / Спіріна І.Д. та ін. – Дніпропетровськ : Ліра, 2012. – 442 с.
7. Медична психологія: навч. посібник / Н.Г. Пшук, М.В. Маркова, А.І. Кондратюк, Л.В. Стукан. – 2-е вид. – Вінниця: Горбачук І. П., 2012. – 135 с.
8. Медична психологія: підручник / С.Д. Максименко, Я.В. Цехмістер, І.А. Коваль, К.С. Максименко; за загальною ред. С.Д. Максименка. – 2-е вид. – К.: Слово, 2014. – 516 с.
9. Основи медичної психології : навчально-методичний посібник / В.М.Ждан, А.М. Скрипніков, Л.В. Животовська [та ін.]. – Полтава : АСМІ, 2014. – 257 с. : іл., табл.

10. Основи медичної психології: навч.-метод. посіб. для студентів вищ. мед.навч. закл. IV рівнів акредитації та лікарів-інтернів / В.М. Ждан та ін. – Полтава : АСМІ, 2014. – 254 с.
11. Посттравматичний стресовий розлад : адаптована клінічна настанова, заснована на доказах / Державний експертний центр Міністерства охорони здоров'я України; Асоціація психіатрів України; Всеукраїнське громадське об'єднання родин загиблих та безвісти зниклих, учасників антитерористичної операції, ветеранів війни та активістів волонтерського руху «Крила 8 сотні». – 2016. – 164 с.
12. Dieter J. Avatar's neurobiological traces in the self-concept of massively multiplayer online role-playing game (MMORPG) addicts / J. Dieter, H. Hill, M. Sell, I. Reinhard, S. Vollstädt-Klein et al.// Behavioral Neuroscience. – Feb 2015. – Vol 129(1) – pp. 8-17
13. Ferguson Ch. Does Movie or Video Game Violence Predict Societal Violence? It Depends on What You Look at and When / Ch. Ferguson // Journal of Communication. – February 2015. – 65 (1) – pp. 193–212. doi:10.1111/jcom.12142
14. Conway M. A. Sensory-perceptual episodic memory and its contest : autobiographical memory / M. A. Conway // Philosophical transaction of the Royal Society of London. – 2001. – Vol. 356 (1413). – P. 1375–1384.
15. Nixon Reginald D. V. Treatment of adult post-traumatic stress disored using a future-orientedwriting therapy approach / Reginald D. V. Nixon, Leonard W. Kling // The cognitive BehaviorTherapist. – 2009. – № 2. – P. 243–255.
16. Mark A. Blais (Editor), Matthew R. Baity (Editor), Christopher J. Hopwood (Editor) Clinical Applications of the Personality Assessment Inventory. – 2010 – P.238
17. Muriel Deutsch Lezak. Neuropsychological Assessment – 2012 – P.1200
18. Glen O. Gabbard. Psychodynamic Psychiatry in Clinical Practice. – 2005 – P.652
19. Elizabeth Pomeroy. The Clinical Assessment Workbook: Balancing Strengths and DifferentialDiagnosis (with Coursemate Printed Access Card). – 2014 – P.480.
20. Cathleen Jordan. Clinical Assessment for Social Workers: Quantitative and Qualitative Methods. –2020 – P.496.
21. Paula T Trzepacz, Robert W Baker. The Psychiatric Mental Status Examination. – 2003 –P.216.
22. Irving B. Weiner. Psychodiagnosis in Schizophrenia. – 2015 – P.608.
23. Dennis M Donovan, PhD (Editor), G Alan Marlatt, PhD (Editor). Assessment of AddictiveBehaviors. – 2008 – P.480.
24. Hilary Mairs. Revisiting Negative Symptoms: A Guide to Psychosocial Interventions forMental Health Practitioners. – 2017 – P.168.
25. Joni L Mihura, PhD (Editor), Gregory J Meyer, PhD (Editor). Using the Rorschach PerformanceAssessment System(r) (R-Pas(r)). – 2017 – P.416.
26. Robert G Meyer. The Clinician's Handbook: Integrated Diagnostics, Assessment, andIntervention in Adult and Adolescent Psychopathology. – 2006 – P.207.

Додаткова:

27. Вакуліч Т.М. Психологічні фактори формування віктимної поведінки жінок і України
// Актуальні питання психологічної науки // Матеріали міжнародної науково- практичної конференції з питань охорони психічного здоров'я «Психічне здоров'я – глобальні виклики ХХІ ст.», м.Італія Научно-практический журнал “”, 7/2018. – С. 16–22.

28. Вакуліч Т.М. Психологія віктимної поведінки Навчально-методичний посібник /Т.М.Вакуліч – К. : ДП “ВД “Чернівецький дім”, 2020. – 187 с.
29. Вакуліч Т.М. Психологічні фактори формування віктимної поведінки жінок і України
// Актуальні питання психологічної науки // Матеріали міжнародної науково-практичної конференції з питань охорони психічного здоров'я «Психічне здоров'я – глобальні виклики ХХІ ст.», м.Італія Научно-практический журнал “”, 7/2020. – С. 16–22. (SCOPUS).
30. Гузенко В.А. Психологічна діагностика : навчально-методичний посібник / В.А. Гузенко, Ю.В. Тодорцева; Одеський національний політехнічний університет. – Одеса : Букаєв В.В., 2013. – 267 с. : іл., табл.
31. Депресія (легкий або помірний депресивні епізоди без соматичного синдрому або з соматичним синдромом : адаптована клінічна настанова, заснована на доказах / Державний експертний центр Міністерства охорони здоров'я України; Асоціація психіатрів України. – 2014. – 65 с.
32. Заклик Г.М., Войцеховська О. В., Шувар Н. М.Основи клінічної психології: навчальний посібник. Львів: Видавництво "Львівська політехніка", 2020. – 432 с.
33. Любан-Плоцца Б., Пельдингер В. Психосоматичний хворий на прийомі у лікаря. – Київ:“АДЕФ-Україна”.- 1997.
34. Психіатрія. Збірник тестових завдань. Навчально – методичний посібник. проф., докт.мед. наук Г.Я. Пилягіна, доцент, канд. мед. наук Т.О. Гончар, асистент, канд. мед. наук А.Г. Бондарчук, асистент О.В. Зубатюк, асистент Ю.Я. Челядин
<https://drive.google.com/file/d/0B5eFD4XXvyN8ekI4U19BTVFaeU0/view>
35. Психіатрія/ під ред. В.М.Козідубової, В.М. Кузнєцова, В.А. Вербенко, Л.М. Юр'євої, О.О. Фільца, І.О. Бабюка.. – Харків: Оберіг, 2013 р. 1164 с.
36. Психотерапія, медична психологія і гранична психіатрія в системі надання медичної допомоги : (ХІ Платонівські читання) : Матеріали наук.-практ. конференції, присвяч. 85-річчю ХМАПО, 145-річчю санат. Березівські мін. води, 17-18 квітня 2008р.; АМН України ; АНВО України ; ХМАПО. - Харків, 2008. - 169 с.
37. Рекурентні депресивні розлади : адаптована клінічна настанова, заснована на доказах / Державний експертний центр Міністерства охорони здоров'я України; Асоціація психіатрів України. – 2014. – 457 с.
38. Роль сімейного лікаря у вирішенні медичних і соціальних проблем пацієнтів з інтелектуальною недостатністю : навчально-методичний посібник / С.О. Величко, Т.В.Веселова, І.С. Вітенко [та ін.] ; за ред. Л.Ф. Матюхи, І.С. Вітенка, Н.Г. Гойди [та ін.] ; Національна медична академія післядипломної освіти імені П. Л. Шупика, Харківська медична академія післядипломної освіти, Асоціація сімейних лікарів м. Києва та області [та ін.]. – Суми : Університетська книга, 2013. – 175 с. : табл., іл.
39. . Vakulich T.M. Psychological persons of women-victims with victimal behavior (MentalHealf – global challenges - збірник наукових праць Греції) (SCOPUS)-2020
40. Vakulich T.M. Social and psychological correction of co-dependant condition of women, whowere abused in families - MNGC(збірник наукових праць Італії) Web of Science – 2019

Оцінювання курсу

За повністю виконані завдання студент може отримати визначену кількість балів:

Інструменти і завдання	Інструменти і завдання
	Кількість балів
Участь в обговоренні	7
Практичні заняття	42
Індивідуальні завдання (контрольні роботи, реферат, глосарій термінів, тези участі у конференціях тощо)	11
Підсумковий екзаменаційний (заліковий) тест	40
Разом	100

Шкала оцінювання студентів

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS
90-100	A
82-89	B
74-81	C
64-73	D
60-63	E
35-59	FX
0-34	F

Політика курсу

Плагіат та академічна доброчесність:

Під час виконання завдань студент має дотримуватись політики академічної доброчесності. Запозичення мають бути оформлені відповідними посиланнями. Списування є забороненим.

Завдання і заняття:

Всі завдання, передбачені програмою курсу мають бути виконані своєчасно і оцінені в спосіб, зазначений вище. Аудиторні заняття мають відвідуватись регулярно. Пропущені заняття (з будь-яких причин) мають бути відпрацьовані з отриманням відповідної оцінки не пізніше останнього тижня поточного семестру. В разі поважної причини (хвороба, академічна мобільність тощо) терміни можуть бути збільшені за письмовим дозволом декана.

Студент може пройти певні онлайн-курси, які пов'язані з темами дисципліни, на онлайн-платформах. При поданні документу про проходження курсу студенту можуть бути зараховані певні теми курсу та нараховані бали за завдання.

Поведінка в аудиторії:

На заняття студенти вчасно приходять до аудиторії відповідно до діючого розкладу та обов'язково мають дотримуватися вимог техніки безпеки.

Під час занять студенти:

- не вживають їжу та жувальну гумку;
- не залишають аудиторію без дозволу викладача;
- не заважають викладачу проводити заняття.

Під час контролю знань студенти:

- є підготовленими відповідно до вимог даного курсу;
- розраховують тільки на власні знання (не шукають інші джерела інформації або «допомоги» інших осіб);
- не заважають іншим;
- виконують усі вимоги викладачів щодо контролю знань.